

SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove traumatske psihologije				
Šifra/kod	FIL PSI 369	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	6.	NPP 2019/2020.	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027. 2027/2028.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	Dr. Enedina Hasanbegović-Anić, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: enedina.hasanbegovic@ff.unsa.ba nina_hasanbegovic@yahoo.com Telefon: 033 / 253 174	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik/ca	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: / E-mail: / Telefon: /	Termin konsultacija	/	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Historijski razvoj istraživanja psihološke traume. Definiranje pojmova stresa, krize i traume. Teorijski modeli traumatskog stresa. Neuroznastvene spoznaje o uticaju traume. Specifičnosti provedbe istraživanja u području traumatske psihologije. Vrste traumatskih iskustava, neposredne i dugoročne reakcije na traumu. Rizični i zaštitni faktori u prevladavanju traumatskog stresa. Tretman traume: ciljevi, intervencije i strategije tretmana. Gubitak, proces tugovanja, podrška u tugovanju i intervencije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa konceptom stresa, traume, krize i gubitka. Razumijevanje teorijskih modela i istraživanja traumatskog stresa. Usvajanje osnovnih znanja o posljedicama psihološke traume i gubitka, te načinima njihovog ublažavanja.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 3 – Zdravlje i blagostanje				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti temeljna znanja o ključnim konceptima iz područja traumatske psihologije, te integrirati glavne teorijske i empirijske spoznaje o traumatskom stresu. Moći će prepoznati kratkoročne i dugoročne posljedice traume i				

gubitka, te će naučiti temeljna načela pružanja podrške traumatiziranim i tugujućim ljudima.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijska sedmica: predstavljanje plana i programa, literature te načina rada.
2.	Određenje osnovnih pojmova: stres, trauma i kriza.
3.	Historijski pregled istraživanja psihološke traume.
4.	Teorijski modeli traumatskog stresa. Neuroznanostvene spoznaje o uticaju traume.
5.	Izvori traumatskog stresa, tipovi trauma.
6.	Ishodi / posljedice traumatskih iskustava.
7.	Problemi istraživanja u području traume i stresa.
8.	<i>Polusemestralna provjera znanja</i>
9.	Gubitak: zdrave i patološke reakcije na gubitak.
10.	Proces tugovanja kod djece i odraslih.
11.	Podrška u tugovanju i intervencije.
12.	Rizični i zaštitni faktori u prevladavanju traumatskog stresa.
13.	Tretman traume: ciljevi i intervencije.
14.	Tretman traume: strategije tretmana.
15.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki / predavački metod, interaktivna nastava, demonstracioni i analitički pristup.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 514 1437 804"><thead><tr><th>R.br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Aktivnosti na nastavi</td><td>20</td><td>20</td></tr><tr><td>2.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></tbody></table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima tokom semestra i na nastavi• Polusemestralna provjera znanja• Integralni pismeni ispit <p>Napomena: U osmoj sedmici student pristupa polusemestralnoj provjeri znanja, a osvojeni bodovi bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Uslov za položen predmet je položen završni ispit. Uz položen završni ispit, bodovima ostvarenim na ispitu pridružuju se bodovi ostvareni u ostalim segmentima aktivnosti do formiranja konačne ocjene.</p>	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnosti na nastavi	20	20	2.	Polusemestralna provjera znanja	30	30	3.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Aktivnosti na nastavi	20	20																		
2.	Polusemestralna provjera znanja	30	30																		
3.	Završni ispit	50	50																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Begić, D. (2014). Psihopatologija (drugo dopunjeno i obnovljeno izdanje). Medicinska naklada, Zagreb.• Pregrad, J. (ur.) (1996). Stres, trauma, oporavak, Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.• van der Kolk, B., (2021). <i>Telo sve beleži. Mozak, um i telo u isceljenju traume</i>. Psihološko savetovalište Mozaik.• Zotović, M.(2002). Stres i posledice stresa: Prikaz interakcionističkog teorijskog modela. <i>Psihologija</i>, 35 (1-2), 3-23..																				

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Materijali s nastave</i> <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arambašić, L. (2005). <i>Gubitak, tugovanje, podrška</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. • Ayalon, O. (1995). <i>Spasimo djecu</i>, Zagreb: Školska knjiga. • Butollo, W., Krüsmann, M., Hagl, M. (2000). <i>Život nakon traume. O psihoterapijskom postupanju sa užasom</i>. Dom štampe, Zenica. • Dyregrov, A. (2001). <i>Tugovanje djece</i>, Zagreb: Educa. • Herman, J. L. (1997). <i>Trauma i oporavak</i>, Sarajevo: Svjetlost. • Mate, G., Mate D. (2022). <i>Mit o normalnom: trauma, bolest i izlječenje u toksičnoj kulturi</i>. Publik praktikum, imprint Harmonija.
Napomene	Nastavnik zadržava pravo izmjene 20% silabusa.

